

Tiedote 8.11.2023

Satakunnan talous laskussa alkuvuonna, alakohtaiset erot kuitenkin merkittäviä

Satakunnan talouden käännekohtaksi näyttäisi muodostuneen viime kevät. Laskun merkkejä oli havaittavissa jo aiemminkin, mutta tällöin teollisuuden liikevaihto alkoi pudota voimakkaasti. Eniten kärsineitä aloja olivat metsä- ja kemianteollisuus, metallien jalostus, automaatio, konepajat sekä metallituotteiden valmistus. Liikevaihdon laskun taustalla piilee kuitenkin osittain hintojen lasku etenkin metallien jalostuksessa. Lisäksi lähes jokaisella teollisuuden haaralla henkilöstöä lisättiin edelleen, mikä viittaa suotuisampaan kehitykseen kuin mitä osin hintojen laskuun pohjautuva liikevaihdon pudotus antaa ymmärtää. Satakunnan rakentamisen kehitys sakkasi alkuvuonna. Sen sijaan palvelualojen liikevaihto kohosi edelleen. Yleinen henkilöstömäärien ja palkkasumman kasvu viittaa osaltaan talouden pysyneen ainakin jonkinlaisessa vireessä. Näkymät ovat kuitenkin yhä heikentyneet monilta osin.

Talous on kehittynyt Satakunnassa heikommin kuin valtakunnallisesti tammi–kesäkuussa 2023 lähinnä metallien jalostuksen suuren painoarvon vuoksi. Satakunnan viennin arvo laski alkuvuonna, sillä merkittävimpien vientialojen, teknologia- ja metsäteollisuuden, viennin arvo putosi huomattavasti.

Satakunnan menestyjiin kuuluivat vuoden 2023 alkupuolella elintarviketeollisuus, meriteollisuus, elektroniikka- ja sähkötuotteiden valmistus, kauppa, majoitus- ja ravitsemistoiminta sekä liike-elämän palvelut. Näissä liikevaihto kohosi koko alkuvuoden ajan. Meri-Porin teollisuusalueella liikevaihto aleni keväällä, mutta henkilöstö jatkoi nousuaan. Tilausten laskutusaikataulu saattaa selittää eroavuutta. Teknologiateollisuuden henkilöstömäärä nousi jokaisella alatoimialalla. Tämä voi viitata myös tuotannon kasvuun, sillä liikevaihdon laskun taustalla vaikuttaa suurelta osin alentunut hintataso. Tämä pätee etenkin metallien jalostukseen, jossa henkilöstömäärä kohosi selvästi. Kemianteollisuuden liikevaihto aleni rajusti keväällä, ja myös henkilöstö supistui. Rakentamisen liikevaihto laski. Myös henkilöstöä vähennettiin merkinä suhdanteiden taitumisesta.

Satakunnan palvelualojen kehitys jatkui vuoden 2023 tammi–kesäkuussa vaihtelevana. Liikevaihdon nousu on jatkunut, mutta taustalla vaikuttaa ainakin osin edelleen kohonnut hintataso. Kaupan liikevaihto kasvoi yhä, ja henkilöstöäkin lisättiin keväällä. Liike-elämän palveluiden liikevaihdon nousu jatkui. Majoitus- ja ravitsemistoinnankin liikevaihto jatkoi voimakasta kohoamistaan, ja henkilöstömääräkin kääntyi nousuun. Sen sijaan luovilla aloilla suhdanteet piirtyivät varsin synkkinä. Yksityiset sosiaali- ja terveystalot jatkoivat kasvu-uralla.

Tilastokeskuksen tuoreimpien suhdannetietojen mukaan Satakunnan yritysten yhteenlaskettu liikevaihto laski 2,8 % vuoden 2023 tammi–kesäkuussa vuoden 2022 vastaavaan aikaan verrattuna. Koko maassa kasvua kirjattiin vastaavasti 0,6 %. Ero koko maan hyväksi selittyy pitkälti metallien jalostuksen pienemmällä painoarvolla, jolloin hintavaihtelut eivät heijastu yhtä voimakkaasti kehitykseen. Itse tuotannon määrälle sillä ei ole yleensä läheskään yhtä suurta vaikutusta.

Maakunnan yrityksistä 54 % saavutti tammi–kesäkuussa liikevaihdon kasvua. 37 % yrityskannasta ylsi vähintään 15 %:n nousuun. Toimiala- ja yrityskohtainen vaihtelu on ollut aiempaa suurempaa etenkin teollisuudessa, mutta osin myös palveluissa. Eniten laski yli 20 henkilön yritysten liikevaihto, 4,2 %. 5–19 työntekijän yritysten liikevaihto sen sijaan kohosi 1,2 %. Alle viiden hengen yritysten liikevaihto tippui 0,9 %. Suurin muutosvaikutus Satakunnan talouden suuntaviivoihin on edelleen ollut yli 20 hengen lähinnä teollisuudessa toimivilla yrityksillä. Alle viisi vuotta toimineiden yritysten liikevaihto kohosi loppuvuoden aikana n. 22 %. Yli viisi vuotta toimineiden yritysten liikevaihto laski 3,2 %.

Koko maassa keskimäärin talous kasvoi edelleen aivan alkuvuodesta, mutta keväällä liikevaihto kääntyi laskuun. Teollisuuden liikevaihto aleni selvästi toisella vuosineljänneksellä, mutta ainakin elintarviketeollisuudessa sekä koneiden ja laitteiden valmistuksessa liikevaihto kohosi yhä. Rakentamisen liikevaihto taittui laskuun keväällä. Sen sijaan palvelualoilla nousu jatkui monilta osin. Kasvu on kuitenkin pohjautunut pääosin hintojen kohoamiseen. Ainoastaan luovien alojen liikevaihto supistui. Kaupassakin liikevaihto aleni keväällä.

Satakunnassa henkilöstömäärien hienoinen nousu jatkui vuoden 2023 alussa. Teollisuudessa henkilöstömäärä kasvoi, mutta rakentamisen ja palveluiden kehitys painui vähän miinukselle. Alakohtainen vaihtelu oli kuitenkin suurta. Palkkasumma kasvoi alkuvuonna Satakunnassa 5,0 % ja maassa keskimäärin 6,4 %.

Toimialoittainen kehitys Satakunnassa tammi–kesäkuussa 2023 (vertailu vuoden 2022 vastaava aika)

- ✓ Koko *teollisuuden* yhteenlaskettu liikevaihto laski selvästi (-8,7 %). Viennin arvokin aleni (-12,0 %). Henkilöstömäärä kohosi sen sijaan suhteellisen nopeasti (3,6 %).
- ✓ *Teknologiатеollisuuden* (eli koko metalliteollisuuden, ei sisällä tietotekniikkaa) yhteenlaskettu liikevaihto tippui (-10,6 %). Viennin arvo aleni selvästi (-9,6 %). Henkilöstöä lisättiin silti edelleen (4,3 %).
- ✓ *Metallien jalostuksen* liikevaihto laski poikkeuksellisen runsaasti hintojen laskun vanavedessä (-18,0 %). Kuitenkin työntekijöitä lisättiin huomattavasti (8,6 %).
- ✓ *Metallituotteiden valmistuksen* liikevaihto laski (-7,8 %). Henkilöstömäärä sen sijaan kasvoi (3,2 %).
- ✓ *Koneiden ja laitteiden valmistuksen* liikevaihto aleni hieman (-2,6 %). Henkilöstö kasvoi (1,0 %).
- ✓ *Elektroniikka- ja sähkötuotteiden valmistuksen* liikevaihto nousi yhä selvästi (6,8 %). Henkilöstömäärä kohosi voimakkaasti (9,4 %).
- ✓ *Meriteollisuuden* liikevaihdon nousu jatkui nopeana (34,3 %). Henkilöstöäkin lisättiin (0,7 %).
- ✓ *Pori–Huittinen-teollisuusvyöhykkeen* liikevaihto supistui (-12,8 %). Henkilöstöä lisättiin silti (1,7 %).
- ✓ *Meri-Porin teollisuusalueen* liikevaihto laski (-5,6 %). Työvoima sen sijaan kasvoi (3,7 %).
- ✓ *Automaatio- ja robotiikka-alojen* liikevaihto aleni (-8,0 %). Henkilöstöä kasvatettiin (1,7 %).
- ✓ *Metsäteollisuuden* liikevaihto (9,9 %) ja viennin arvo (-17,7 %) laskivat tuntuvasti. Henkilöstömäärä sen sijaan lisättiin runsaasti (12,9 %).
- ✓ *Kemikaalien sekä kumi- ja muovituotteiden valmistuksen* liikevaihto laski (-12,2 %). Henkilöstökin aleni (-3,7 %).
- ✓ *Elintarviketeollisuuden* liikevaihto kasvoi selvästi (11,0 %). Henkilöstömäärä kääntyi kasvuun (1,3 %).
- ✓ *Rakentamisen* liikevaihto hyytyi (-2,6 %). Henkilöstömääräkin alkoi tippua (-1,8 %).
- ✓ *Tukku- ja vähittäiskaupan* liikevaihdon kohoaminen jatkui (2,6 %). Henkilöstömäärä kohosi hieman (0,3 %).
- ✓ *Majoitus- ja ravitsemistoiminnan* liikevaihto nousi vauhdikkaasti (12,0 %). Henkilöstö kasvoi myös (1,7 %).
- ✓ *Liike-elämän palvelujen* liikevaihto kohosi yhä (4,4 %). Työntekijämäärä pysyi ennallaan (-0,1 %).
- ✓ *Yksityisten SOTE-alojen* henkilöstömäärä kasvoi edelleen ripeästi (5,2 %).
- ✓ Kaikkien neljän edellä mainitun *palvelualan* yhteenlaskettu henkilöstömäärä aleni aavistuksen (-0,3 %).
- ✓ *Luovien alojen* liikevaihto laski selvästi (-5,2 %). Henkilöstön määrä supistui hieman (-0,6 %).

Uusimmassa Satakunnan talous -suhdannejulkaisussa tarkastellaan maakunnan elinkeinotoiminnan kehitystä kokonaisuutena ja toimialoittain. Katsauksen tiedot perustuvat Tilastokeskuksen tuottamaan suhdanneaineistoon. Katsaus julkaistaan kalvosarjana (PowerPoint).

Lisätietoja:

Aluekehitysasiantuntija **Saku Vähäsantanen**, puh 044 711 4350, etunimi.sukunimi@satakunta.fi

Satakunnan talous -suhdannejulkaisu ja sen oheisaineistot ovat ladattavissa sivulta <https://satakunta.fi/aluekehitys/alue-ennakointi-ja-aluuetieto/>